

HOE HOUDEN WE ONZE DORPEN LEEFBAAR?

Elzestraat (St-Katelijne-W)

Karl Catteeuw – stafmedewerker dorpenbeleid

HOE HOUDEN WE ONZE DORPEN LEEFBAAR?

St-Andries (Brugge)

Karl Catteeuw – stafmedewerker dorpenbeleid

Lo (Lo-Reninge)

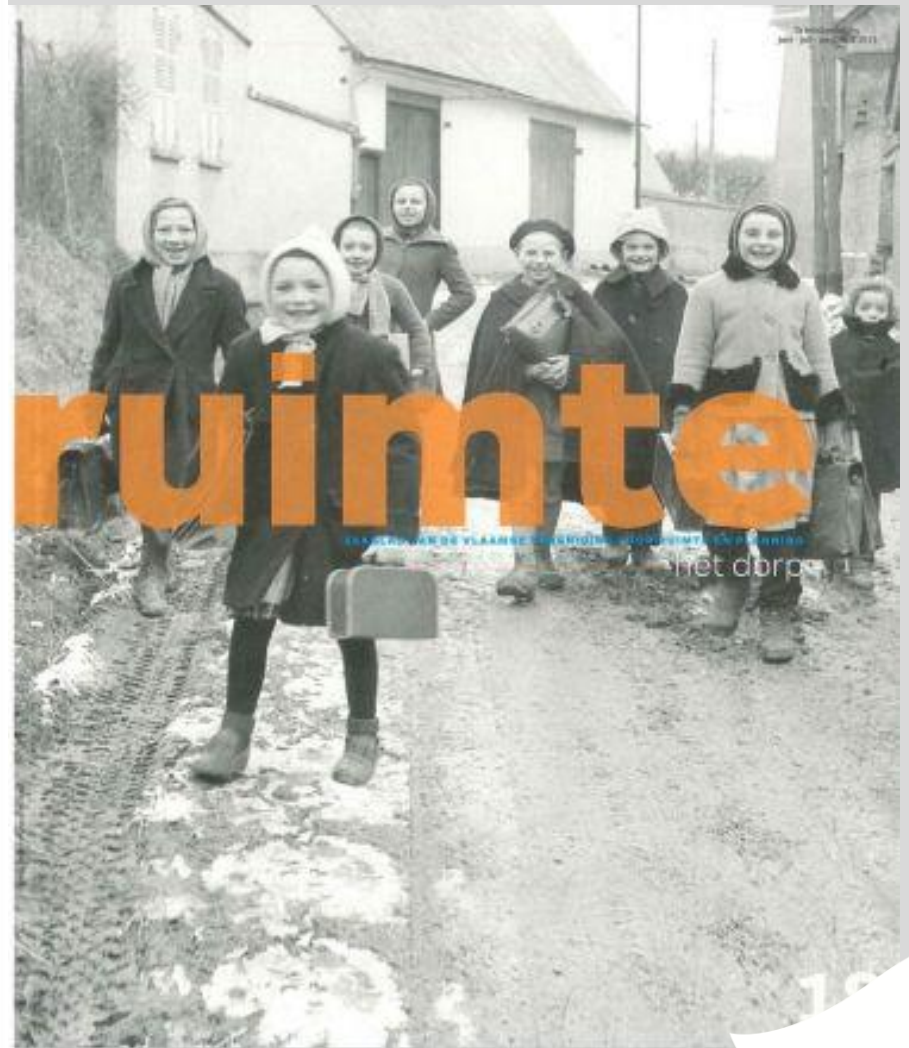
Damme

Mesen

Rooilijn, 2013/2

Ruimte, 2013/6-8

MORFOLOGIE VAN HET DORP - TYPES VAN DORPEN

DORP EN NABIJHEID

Geert Mak

Hoe God
verdween
uit Jorwerd

ATEAS

WETEN

Westouter (Heuvelland)

[Afbeelding 3 en 4] Voor een aantal kernen zijn ter illustratie de geactualiseerde contouren weergegeven. Voor onder meer Sint-Lodewijk en Sint-Joris is het definitieve resultaat weergegeven – dat is dus de som van de juridische en morfologische contouren.

St. Lodewijk (Deerlijk) en St. Joris (Beernem)

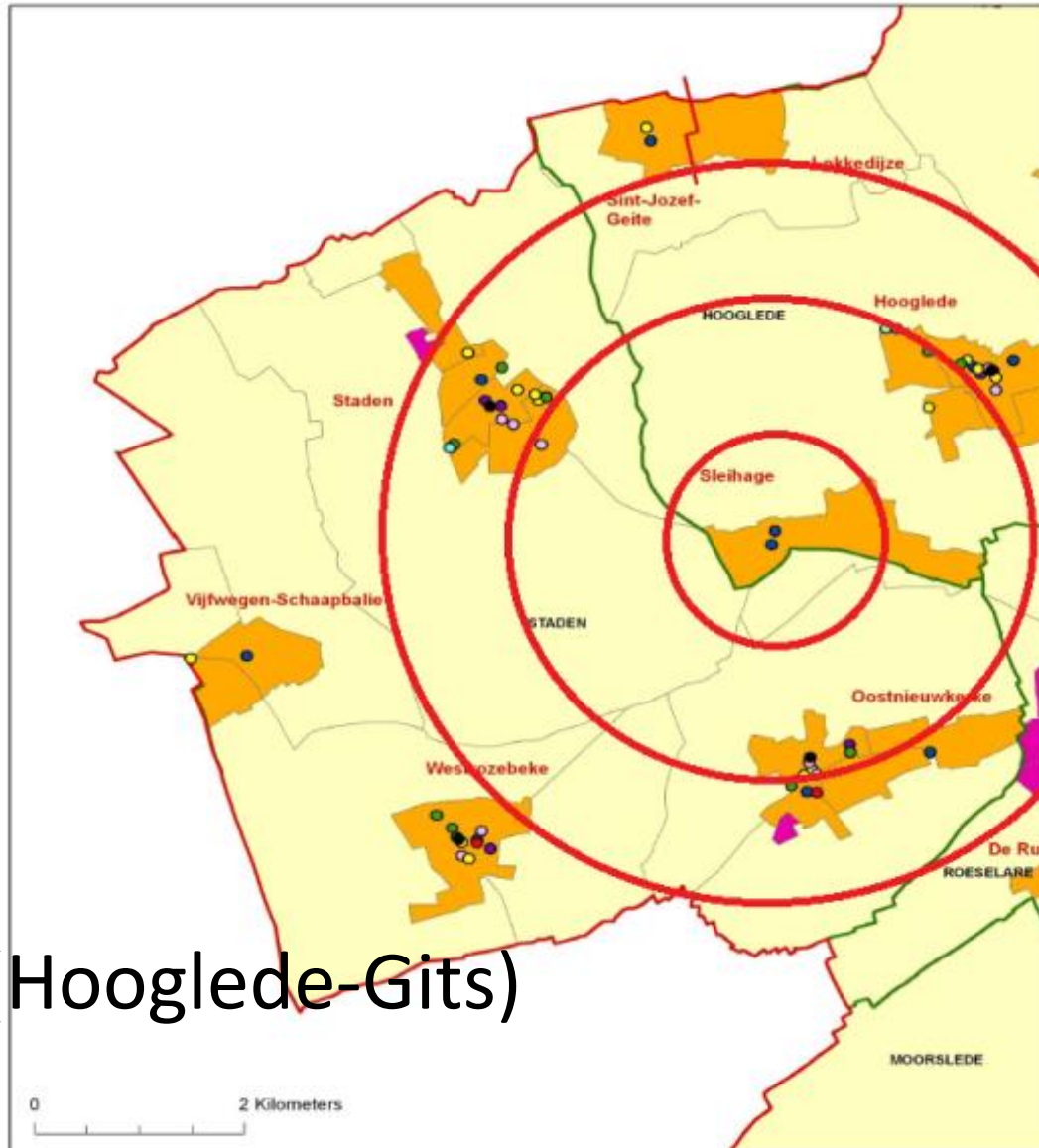

Voorzieningenaanbod in de landelijke kernen van Staden

Landelijke kern	Gemeentehuis	Rusthuis
Verspreide bewoning (wordt niet opgenomen)	Onderwijs	OCMW
Stedelijke kern (wordt niet opgenomen)	Cultuur	Post
Bedrijventerrein	Sport (gemeentelijk)	Apotheek

Sleihage (Hooglede-Gits)

ONT-
MOETEN

voor & na

Oostnieuwkerke (Staden)

ONT-
MOETEN

Nieuwmunster (Zuienkerke)

ONT-
MOETEN

Keiem (Diksmuide)

ONT-
MOETEN

Merkem (Houthulst)

ONT-
MOETEN

Watou (Poperinge)

BEDIENEN

Zwevegem

BEDIENEN

Beveren-aan-de-IJzer (Alveringem)

BEDIENEN

www.ontknoop.be

KENNEN

Slijpe (Middelkerke)

KATRIEN RYSERHOVE BRENGT HAAR BOEK NAAR HET WITTE DOEK

Beernemse moord wordt verfilmd

BEERNEM

Er komt een langspeelfilm over één van 'De moorden van Beernem'. Katrien Rysershove zal haar laatste boek 'Zaak: De Zutter', waarin de verdwijning en dood van Hector De Zutter wordt uitgediept, verfilmen. «Dit jaar gaan we op zoek naar subsidies. Vanaf het najaar van 2014 beginnen de opnames. Als alles volgens plan verloopt, speelt de film - een emotionele thriller - tegen eind 2015 in de bioscoopzalen», hoopt Katrien. Voor wie acteerampten heeft: iedereen uit de streek kan meespelen.

KEN PEETERS

Katrien Rysershove.

Katrien Rysershove vertelt zich al jaren in 'De moorden van Beernem', tussen 1915 en 1944 vonden er omstreeks vijftien moorden plaats die al dan niet verband hielden met elkaar, maar de oorsprong de streek bleef onbekend. Katrien's jongste boek over de meest spraakmakende moord, 'Zaak: De Zutter', kreeg heel wat lovende reacties. Die kritiek vond plaats in november 1926 (zie kader) «Dat en de goede verkoop van mijn boek hebben me geïnspireerd om aan dit avontuur te beginnen», vertelt Katrien. «Er staat al een scenario

In het Zutterkesteefje, waar een van de verdachten woonde, vóór opnames gepland. Foto: Beem

op papier, maar het script zal nog een paar keer worden herschreven. Ik ging te rade bij de scenarist achter de film 'Schietliedeke 1917'. Zij hebben me verteld dat ik dit project niet alleen kan dragen. Onderspreken heb ik nu laten ont-

vingen door een kennersgroep van 10 personen. Het is de bedoeling dat het Meeuwertje meewerkt aan deze film. Dit jaar gaan we op zoek naar subsidies. Ik onderhandel nu met twee potentiële regisseurs en coproductanten. In het voorjaar van 2014 zullen we mensen casten voor de hoofdrollen.»

HET IS DE BEDOELING DAT HEEL BEERNEM MEEWERKT AAN DEZE FILM

Katrien Rysershove, auteur 'Zaak: De Zutter'

De zaak Hector De Zutter

De geplande langspeelfilm behandelt het dossier rond Hector De Zutter. Hij wist één en ander over de verdwijning van de jachtwachter Corniel 'Koesen' Dierckx, die als tweede slachtoffer werd vermoord, en durfde vertellen te weten een heel adres van enkele beernemers.

Tijdens de wijkverkiezingen van de 'Jude Streef' op 7 november 1926 verloor De Zutter met veldwachter Hector Hoste en met Elienne Schepers, over de verdwijning van 'de Sassen'. Die bewuste avond laaide Hector niet terug naar huis en ook de volgende dagen doch hij verspoot op. In Beernem deden allen wilde geruchten de ronde. Ze hadden samen in een ander huizen schouwde in het huis van

Schepers. Ernest Van Poucke, die later in eigenaardige omstandigheden om het leven kwam, had gezien hoe een lila van bij Schepers onder een meethoop op een kar naar de voort was gebracht en daarom werd gewaarschuwd. Uiteindelijk werd het lichaam van Hector De Zutter op 30 november 1926 uit het kanaal in Moerbrugge opgevoerd.

Ondanks die hoofdrollen en de rol van de zaak Hector De Zutter zijn Katrien Rysershove, verklaarde het lichte punt dat het om zelfmoord ging. Maar daar bleef het niet bij. De zaak Hector De Zutter werd doorpagina's van in die kranten. Journalist Victor De Lille van 'Het Nieuws van Middelheim' eiste een groot gerechtelijk onderzoek. Uiteindelijk werden veldwachter Hector Hoste

De vermoorde Hector De Zutter. Foto: Beem

en Elienne Schepers, beiden getrouwd met een zus van de derde verdachte, Oscar Devos, tot 20 jaar gevangenisstraf veroordeeld. Oscar Devos ging vrijuit. (KPC)

Julienne

Dé veldwachter in de film is, net als in het boek, weggelegd voor Julienne De Zutter, de zus van slachtoffer. Het verhaal zal worden verteld vanuit haar perspectief. De actrice die Julienne vertolkt, zal het personage recht toe recht af spelen. Ook voet afhoeren van het slachtoffer. Volgens de Zutter die verduideliken en de journalist Victor De Lille zijn twee rollen weggelegd. De opnames starten in het najaar van 2014, omdat Hector in november verhoort. Ook in het voorjaar van 2015 wordt gefilmd. Daarna start het monteren. Als alles volgens plan verloopt, speelt de film tegen eind 2015, begin 2016 in de bioscoopzalen. Hoopt Katrien.

Flashbacks

De opnames zullen zowel in studio's als op locatie plaatsvinden. «Er wordt gefilmd in Goed van den Bogaerde, waar Hector De Zutter de laatste camera met zijn familie woonde. Ook in het Zutterkesteefje waar Oscar Devos - een van de verdachten - geïnterviewd

was, worden opnames gemaakt. Het verhaal start op de dag dat de familie ontdekt dat Hector niet thuiskwam. De woorden: «Strand en moordkloof van de De Zutter, die angst in Beernem en de moorden bij de families van de beernemers worden benadrukt. Flashbacks zullen het verhaal van de moord duidelijk maken.» De rechtszaak, waarin Hector Hoste en Elienne Schepers tot 20 jaar gevangenisstraf werden veroordeeld voor de moord, wordt niet verfilmd, maar wel meegewen. «Ik hou er een andere conclusie op aan. Bij Katrien Rysershove. Burgemeester Johan De Ryck ziet de verfilming van 'De moorden van Beernem' al helemaal zitten. «De film zal Beernem zeker in de kijker plaatsen. Met De Ryck. «Er werd me alvast gegarandeerd dat het niet de bedoeling is om de nabestaanden van de betrokken families te kwetsen.» Wie de ontwikkelingen rond de film op de voet wil volgen, kan dat op de website www.demooresmoorden.be.

Beernem

KENNEN

 Roesbrugge
IJzersterk dorp

 't Vogeltje
vrolijk

 Proven
Proactief dorp

 Sint-Jan-ter-Biezen
Kathedraal van een landschap

 Haringe
Dorp in harmonie

 Reningelst
Dorp in versnelling

 Abele
La belle

 Krombeke
Dorp met kracht

 Watou
Dorp van hoge gisting

Dorpen van Poperinge

KENNEN

Dorpen van WESTHOEK

1 Aberingem

Stilte en rust zijn alom aanwezig in dit dorp en in het omliggende landschap. De vele landelijke wegen laten je toe te genieten van die stilte en van de natuur. De uitgestippelde wandel- en fietsroutes brengen je naar gasturije en gezellige horecazaken, naar hoeves met een rijk aanbod artisanal bereide producten of naar diverse musea en bezienswaardigheden.

2 Beauvoorde

Het landelijke dorp Beauvoorde ligt in een omgeving vol natuur en biedt de bezoeker talloze culturele troeven zoals het 19de eeuwse Kasteel Beauvoorde met bijhorend park, erfgoedshop en bezoekerscentrum.

3 Dranouter

Dit dorp in het Heuvelland is bekend tot ver over de landsgrenzen heen. Dranouter leeft in de ban van het jaarlijkse folkfestival. De roots van het dorp zijn terug te vinden in alles wat Dranouter tot Dranouter maakt. Muziek, bruine kroegen en een waaier aan gezellige eethuizen.

4 Kimmel

Kimmel is één van de idyllische dorpjes van het Heuvelland. De Kimmelberg is een top-site voor recreatie én cultuur, er is een groen marktplein met kiosk, een prachtige omgeving met een aantal oergezellige cafeetjes. Bovendien is Kimmel bekend voor een aantal unieke evenementen zoals de Zoetemarkt en de grootste rommelmarkt van West-Vlaanderen.

5 Lampernisse

Met slechts 200 inwoners is Lampernisse het stilste dorpje van de Westhoek. Deze mooie plek ligt in het midden van de prachtige komgronden. Dit is een bijna ononderbroken, vlak graslandschap. Lampernisse is als deelgemeente van Diksmuide de perfecte uitvalsbasis voor wandelingen (de Zannekinroute, 6,5 km) en fietstochten en ligt op een boogschuit van Zoutenaale, een dorpje dat het minste inwoners (slechts 21) heeft van heel Vlaanderen.

6 Leisele

Leisele is een dorp aan de Franse grens en heeft een beschermde dorpskern. Het dorp heeft heel wat monumenten waaronder een 18de-eeuwse pastorie en een houten staakmolen uit 1804.

7 Oostvleteren

Oostvleteren is een paradijs voor de fietser en wandelaar met uitgestippelde routes langs talrijke veldkapelletjes en hoevetjes. Het dorp charmeert verder met de heropgebouwde Sint-Amatuskerk.

8 Reningelst

Reningelst staat bekend als een echt wielerdorp. Als deelgemeente van Poperinge ligt het aan de voet van de West-Vlaamse heuvels en op een boogschuit van de Franse grens. Het is een oord van rust en natuur en daarom een ideaal vertrekpunt voor wandel- en fietstochten doorheen het Heuvelland of Frans-Vlaanderen. Vroeger waren in Reningelst enkele brouwers gevestigd. In een van deze oude brouwerijen vind je nu 'De Kinderbrouwerij', waar jong en oud het kind in zich naar boven kan laten komen.

9 Roesbrugge-Haringe

Dit kleine maar charmante dorpje aan de "schreue" heeft een levendig smokkelverleden. "Blauwers" smokkelden tabak en drank over de Franse grens. Jaarlijks vinden in Haringe de Blauwersfeesten plaats waarbij deelnemers in de rol van blauwer of kommissie (Franse douanier) duiken.

10 Sint-Jacobskapelle

Sint-Jacobskapelle lag tijdens de Eerste Wereldoorlog in de frontlinie en had het hard te verduren door de vele beschietingen. Na de oorlog werd Sint-Jacobskapelle heropgebouwd tot het kleine schilderachtige dorp dat het nu is. Langs het fietsnetwerk kom je er vanuit Diksmuide na 4 km en ligt de vlakke Westhoek voor je wielen.

11 Stuivekenskerke

Uitakbij de IJzeren Diksmuide ligt Stuivekenskerke. Aan de hand van dorpswandelingen tussen 2,5 en 8 km kan je op ontdekkingsstocht gaan in en rond het dorp dat tussen 1914 en 1918 midden op de frontlijn lag. Een beetje verderop liggen de Uiconia Kleiputten, een natuurreservaat dat ontstaan is door klei ontginning. Je kan er vele vogelsoorten spotten en een leuke wandeling maken op het Uiconia wandelpad.

12 Watou

Watou is een grensdorp vol kunst, rust en ruimte. Trek in de zomer één of zelfs enkele dagen uit om het Kunstfestival tussen taal en beeld te beleven. In Watou kun je wandelen en fietsen, gastronomisch tafelen of genieten van een streekbierje.

13 Werken

Het landelijke dorp Werken is een paradijs voor archeologen met een motte uit de 8de-9de eeuw en een archeologisch museum. Verder kun je er via de historische molen, de hoeves en kapelletjes, de pas gerestaureerde Sint-Martinuskerk en het Europees vogelrichtlijngebied in de broeken wandelen en fietsen.

14 Westouter

Het dorp Westouter ligt in de vallei van de grensoverschrijdende Franse Beek. De zachte noordelijke glooiingen openen een brede kijk op een uitgestrekt landbouwgebied. De kabelbaan tussen de zuidelijke Rodeberg en Zwarteberg biedt een uniek uitzicht op de dorpskern, op de noordelijke IJzerwaai en op de zuidelijke Leieuvallei tot aan het oude Noord-Franse steenkoolbekken van Lens.

15 Wijtschate

Wijtschate is een prachtig dorp in de West-Vlaamse heuvels waar de Eerste Wereldoorlog nooit veraf is. Zo kun je er naast de "Pool of peace", een oorlogskrater, ook de gerestaureerde loopgraven van Bayernwald bezoeken.

WETEN

ONT-
MOETEN

BEDIENEN

KENNEN

Dranouter (Heuvelland)

Frans Thissen

Leefbare en vitale dorpen onderscheiden zich door:

- de kwaliteit van de woonfunctie (directe en indirecte woonomgeving)
- ontmoetingsplekken die zich openen naar alle inwoners
- aanwezig sociaal kapitaal: burgers met grote sociale netwerken die kunnen binden en bruggen kunnen en willen bouwen
- vertellen van verhalen: veranderende identiteit vraagt actieve oriëntatie van bewoners

VLAANDEREN STAAT VOOR VERSCHILLENDE GROTE OPGAVES :

- DEMOGRAFISCHE SHIFT > WONEN
- DIVERSE FUNCTIES VERWIJNEN > VOORZIENINGEN
- VERVOERSOPTIES VERSCHRALEN > ONTSLUITING
- OPEN RUIMTE STAAT ONDER DRUK > LANDSCHAP

UITDAGINGEN

Ruimtelijk beleid: betonstop in de open ruimte

STAD VERSUS PLATTELAND Vlaams minister Muyters (N-VA) heeft gelijk. Een plattelandsbewoner kost onze samenleving een pak meer dan een stedeling

En de Vlaming, hij verkavelde voort

Het voeten van minister voor Ruimtelijke Ordening Philippe Muyters om het 'afgelegen wonen' in de toekomst te ontmoedigen wordt op boeggroep onthaald. Dat dat het leidst tot een stop van de CD&V, is misschien geen toeval. Ook de oude CVP zag de Vlaamingen liever in een dorps verpakking dan in de grote boze stad. **Aeroen de Preter**

Wat er ook was, het was de Vlaamse minister voor Ruimtelijke Ordening Philippe Muyters die het 'afgelegen wonen' in de toekomst te ontmoedigen wordt op boeggroep onthaald. Dat dat het leidst tot een stop van de CD&V, is misschien geen toeval. Ook de oude CVP zag de Vlaamingen liever in een dorps verpakking dan in de grote boze stad.

...de Vlaamse minister voor Ruimtelijke Ordening Philippe Muyters...
 ...de Vlaamse minister voor Ruimtelijke Ordening Philippe Muyters...
 ...de Vlaamse minister voor Ruimtelijke Ordening Philippe Muyters...

De antistedelijke mentaliteit is gepropageerd en onderleund door de CVP-staat

...de Vlaamse minister voor Ruimtelijke Ordening Philippe Muyters...
 ...de Vlaamse minister voor Ruimtelijke Ordening Philippe Muyters...
 ...de Vlaamse minister voor Ruimtelijke Ordening Philippe Muyters...

Factuur weegt zwaarder op platteland dan in stad

Mijnheer...
 ...de Vlaamse minister voor Ruimtelijke Ordening Philippe Muyters...
 ...de Vlaamse minister voor Ruimtelijke Ordening Philippe Muyters...

Antwerpen-stad		Nijlen	
493.517	inwoners	21.824	inwoners
2.413,12	m²/bouwvlak	558,28	m²/bouwvlak
1.106	inwoners	218	inwoners
446	inwoners	100	inwoners
4.385	inwoners	435	inwoners
112	inwoners	50	inwoners

UITDAGINGEN

Ruimtelijk beleid: hardnekkig idee van autonoom dorp

Nieuwe verkaveling op komst

In de Brugse deelgemeente Sint-Andries zal er de komende maanden terug bijgebouwd worden aan de Legeweg, dit voor de verkaveling Hertsvelde.

Projectontwikkeling Novus uit Brugge wil daar een nieuwe verkaveling realiseren van 21 prachtig afgewerkte woningen in pastories-tijl. De woningen zullen volledig afgewerkt en instapklaar opgeleverd worden. Qua materiaal viel de keuze op degelijke, duurzame en kwaliteitsvolle materialen, dit zowel voor de ruwbouw als voor de afwerking. De keuze viel voornamelijk op onderhoudsvriendelijke materialen die ook gekend zijn voor hun jarenlange fabrieksgaranties. "Voor deze woningen besteden wij ook heel wat aandacht aan geluids- en warmteisolatie met ondermeer het gebruik van glaswolplaat, spijkerflensdoeken, mupan en polyurethaan. De woningen zelf hebben een volwaardige verdieping met telkens drie à vier slaapkamers met een grote bewoonbare oppervlakte met ook een ruime garage. Voor de materialen zoals vloeren,

faiences, keukens en badkamers krijgt de koper een ruime keuze zodat de woning standingvol kan ingericht worden. De prijzen voor deze volledig afgewerkte woningen variëren tussen de 323.000 en

375.000 euro. Daarin zijn ondermeer de notariskosten, de registratierechten en de BTW inbegrepen. De grootte van de loten bouwgrond variëren tussen de 225 en de 409 vierkante meter. De meeste van deze woningen worden gerealiseerd in half open bebouwing, enkele in rijwoningen" vertelt Michael Gu-rickx. (Stefaan Reuse)

► Nieuwe inwoners zijn meer dan welkom in Sint-Andries.

Brugge

UITDAGINGEN

Ruimtelijk beleid: hardnekkig idee van autonoom dorp

ARCHITECTUUR

Bouwmeester zoekt vijf projecten voor testen van verdichting

'Klassieke verkaveling is achterhaald model'

Vlaams bouwmeester Peter Swinnen zoekt samen met Vlaams minister van Wonen Freya Van den Bossche tot 31 juli vijf bouwheren die evenveel verdichtingsstrategieën willen testen. Verdichting is volgens Swinnen en Van den Bossche de enige manier om in Vlaanderen open landschap over te houden, de bevolkingsgroei op te vangen en bouwen betaalbaar te houden. Het klassieke verkavelingsmodel is volgens hen helemaal achterhaald.

De bouwmeester liet eerder dit jaar vijf ploegen evenveel verschillende nieuwe strategieën uitwerken inzake verdichting. Dat leverde een reeks soms filosofische, dan weer eerder praktische ideeën op die gebundeld werden in een rijk geïllustreerde brochure van de bouwmeester.

Een eerste ploeg gaat uit van de grondvoorraad van de Vlaamse sociale huisvestingsmaatschappijen, die wordt geraamd op 75 km². Als de Vlaamse s'm's tegen

worden doorgaans ingenomen door geparkeerde wagens. De tweede ploeg stelt voor om de parkeerplaatsen te bundelen in parkeergebouwen en de straten 'door te knippen' zodat doorgaand verkeer ontmoedigd wordt. Dat dient dan als start voor een gerichte renovatie van deze stadsgordels met meer hoogbouw. Ploeg 2 bestond uit de Onderzoeksceel Stadsopontwerp van de Universiteit Antwerpen, BULK Architecten. Collectief Noord.

"De individualisering van de wooncultuur van de jongste 70 jaar kan beschouwd worden als een project dat heden zijn limieten overschreden heeft", stelt Vlaams bouwmeester Peter Swinnen.

Bovenmaats

De vijfde ploeg ten slotte schuift het bovenmaatse bouwblok naar voren als alternatief voor het blijven aansnijden van woonuitbreidingsgebieden. Onafgewerkte, verknippte of gefragmenteerde bouw-

UITDAGINGEN

Ruimtelijk beleid: krimp

Doel (Beveren)

UITDAGINGEN

Ruimtelijk beleid: banale herverkavelingen

Zwalm

UITDAGINGEN

Ruimtelijk beleid: banale herverkavelingen

Schoonheid loont (een beetje)

De kwaliteit van de leefomgeving in dorpen wordt steeds meer afhankelijk van de lokale inzet van bewoners.

In een mooi dorp (zoals Nisse) komt lokale inzet makkelijker van de grond dan in een minder mooi dorp. (zoals Sluiskil). Dat heeft vooral te maken met de sterkere sociale en culturele binding van bewoners.

Lotte Vermeij & Frans Thissen

Sociaal en Cultureel Planbureau & afdeling Geografie, Planologie en Internationale Ontwikkelingsstudies, UvA

het platteland. Waar zijn bewoners actief en voor welke lokale doelen zetten ze zich dan in?

EEN MOOI LANDSCHAP, ACTIEVE BEWONERS

Sinds 2006 voert het SCP, in opdracht van de nationale overheid, het onderzoeksproject 'De sociale staat van het platteland' uit. In een binnenkort te verschijnen rapport wordt geïnventariseerd in hoeverre de ligging van dorpen ten opzichte van steden, en de schoonheid van dorp en omgeving betekenis hebben voor de betrokkenheid van bewoners bij hun dorp. Uit de figuur blijkt dat de nabijheid van een stad nauwelijks verband houdt met de inzet van dorpsbewoners voor lokale doelen. Een mooie landschappelijke ligging doet dat wel. In het algemeen zijn de mooier gelegen dorpen sociaal vitaler dan de minder mooie dorpen, maar de precieze verschillen blijken afhankelijk van de nabijheid van de stad. Rond de steden zijn bewoners van dorpen met een fraaie

UITDAGINGEN

Ruimtelijk beleid: banale appartementen

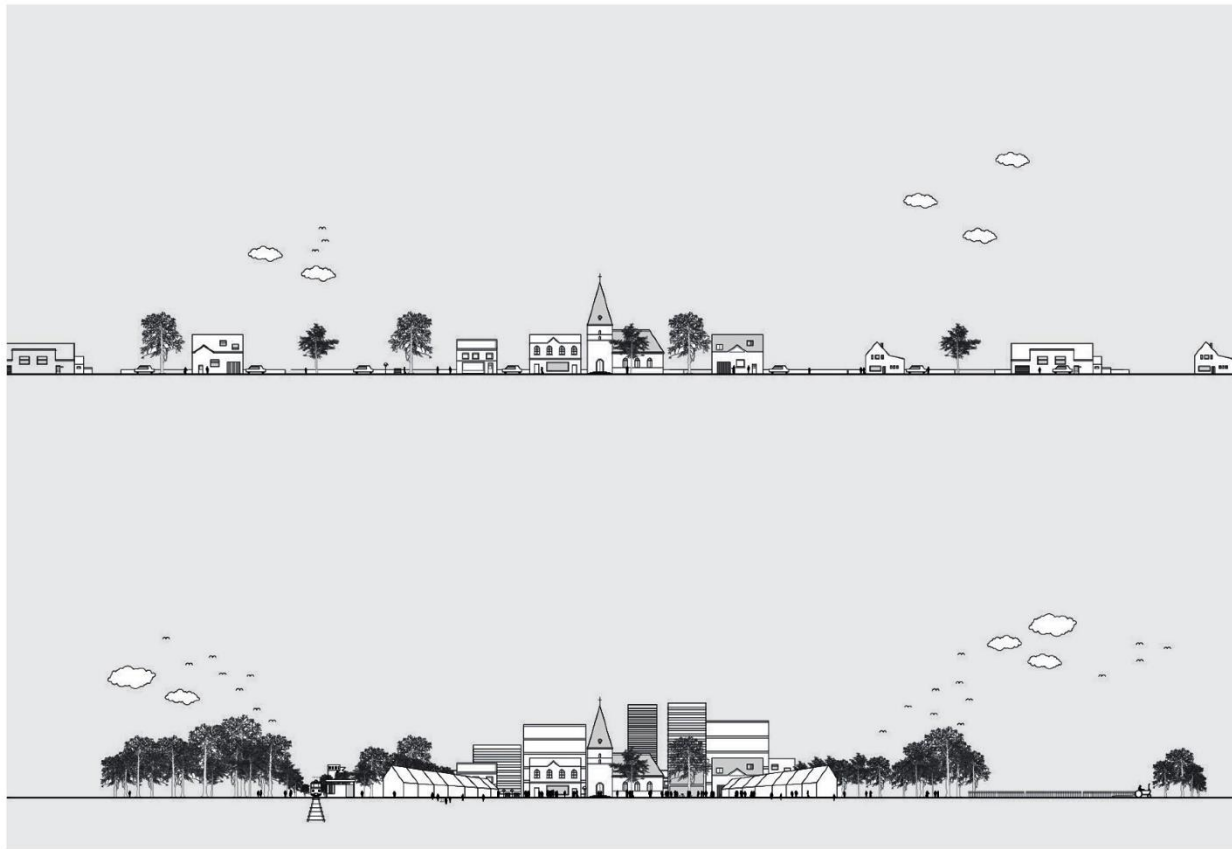

Westrozebeke (Staden)

UITDAGINGEN

Ruimtelijk beleid: Banale appartementen

BOGDAN & VAN BROECK

Sprawl vs. compact urban areas

UITDAGINGEN

Grensdorpen

Abele (Poperinge)

UITDAGINGEN

Automobiliteit als achilleshiel

Hoe kunnen de mensen, die wonen in de Westhoek, zich verplaatsen binnen een aanvaardbare tijdsperiode?

UITDAGINGEN

Voorzieningen in het dorp

Tielt, Pittem, Wingene

UITDAGINGEN

Energievoorziening in het dorp

Nieuwkapelle (Diksmuide)

UITDAGINGEN

Demografie

Adegem: senioren onder de toren

UITDAGINGEN

Sociaal leven

© SÉBASTIEN BACHIN

Slaap, dorpje, slaap

'Worden wij een slaapdorp?', vraagt men zich af in Klerken, nu het bibliotheekfiliaal er wordt opgedoekt. Slapen is niet hetzelfde als sterven, maar het komt wel in de buurt. 'Het echte dorp van vroeger is ten dode opgeschreven.'

Sofie Mulders

rondom. Maar dorpen die slecht gelegen en niet aantrekkelijk zijn, zullen blijvend verloren zijn.'

Voor de oudere bevolking heeft een dorp dat indomet met wat zijke gevolgen. Pascal De Decker: 'Zij moeten grotere afstanden gaan afleggen voor elementaire basisvoorzieningen en zorg, terwijl ze veel minder mobiel zijn. En dan zie ik, nog over het sociale isolement waarin ze dreigen terecht te komen. Dat gaat over een grote groep mensen die met de toenemende vergrijzing alleen maar groter wordt. Voor ouderen is zo'n evolutie dus problematisch. Dat wordt waar onderschat.' Voor nieuwe inwoners, die vaak jong en mobiel zijn, is de slaapstand van een dorp minder een probleem. Omdat de prijzen van een huis met tuin te hoog liggen in de stad, of omdat ze heel bewust de rust en homogeniteit opzoeken, vinden jonge gezinnen nog steeds hun weg naar het dorp. Het gevolg van die keuze is wel dat die nieuwe dorpeelingen zich stedelijk gaan gedragen: werk, winkelen, vrije tijd en onderwijs spelen zich niet in de eigen woonplaats af, maar in een nabijgelegen stad.

'De verstedelijking is een wereldwijd fenomeen', zegt Tom Coppens, docent ruimtelijke planning aan de Universiteit Antwerpen. 'Overal groeien de grote steden, en zie je ze ook naar elkaar toe groeien. In Vlaanderen beschouwen we het gebied tussen Antwerpen, Gent, Brussel en Leuven bijvoorbeeld als één groot stedelijk gebied of stadsgewest. Dat betekent dat ook alle dorpen die in dat gebied liggen stedelijk functioneren. Nu al leeft meer dan de helft van de Belgische bevolking in een stadsgewest. Die gebieden bestaan ongeveer een kwart van de Belgische oppervlakte. Beide aantallen nemen geleidelijk toe.'

Het echte dorp van vroeger, waar ook het sociaal-culturele en economische leven van de inwoners zich afspeelde, is dus ten dode

'Als bakkers, slagers en kruideniers geen toekomst

meer zien in een dorp, trekken ze er weg.'

Maar ook de overheid past de economische logica toe

als ze bibliotheekfilialen of bushaltes opdoekt.

In principe zou ze een andere kaart kunnen trekken'

PASCAL DE DECKER

SOCIOLOOG EN STEDENEXPERT

dorp ten dode opgeschreven. De gemiddelde leeftijd van de inwoners ligt er ook erg hoog. Maar nadat men bestid had om de expresweg tussen Ieper en Veurne, die het dorp doormidden sneed, rond de woonkern te leiden, heeft dat een volledige ommekeer teweeggebracht: er is een ontmoetingscentrum gekomen, en er zijn zelfs enkele nieuwe bouwgronden verkocht. Jonge mensen willen er weer komen wonen. En die expresweg is nu ook een extra troef: je bent heel snel in en uit het dorp.'

Stadsproblemen

'Van één ding is Hoet zeker: dorpen moeten absoluut blijven bestaan. 'Iedereen naar de stad: dat is het discours van tegenwoordig. Ik ben het daar niet mee eens. Ik woon in Roeselare, een centrumstad waar de bevolking snel toeneemt. Dat brengt talrijke problemen met zich mee: te weinig huisvesting, te weinig opvang, te weinig scholen. Het schrijnende is dat de kinderopvang en de scholen in de omliggende dorpen verdwijnen, omdat de bevolking er wegtrekt. Als je dus een antwoord wilt bieden op de grotere verandering in de stad, dan moet je ervoor zorgen dat het dorp ook een plaats van ontwikkeling wordt.'

'Dat dorp van toen, het is voortbij. Dit is al best er klaarvoor met een smidstijl en hartstok.

UITDAGINGEN

Sociaal leven

Veel ambiance op retrowielervedstrijd

ROZEBEKE

Rozebeke was zondag het unieke decor van de 'Tweede Grote Prijs Allez Freddy'. Heel wat kinderen en volwassenen trokken een retrowielertuitje aan en koersten in de sfeer van weleer. Tussen de randanimatie liep de tentoonstelling 'Dorpsontwikkeling Rozebeke op studentenmaat' van studenten tweede bachelor Architectonische Ingenieurswetenschappen van de Vrije Universiteit Brussel. (edp)

UITDAGINGEN

Bestuurskracht van gemeenten

Bibliotheekfiliaal van Elzestraat sluit op zondag 28 juni 2015 definitief de deuren

gepost op: 16 juni 2015

Het bibliotheekfiliaal van Elzestraat sluit op zondag 28 juni 2015 definitief de deuren.

De drie bibliotheekfilialen sluiten zodat we meer kunnen investeren in de hoofdvestiging in Leyland, kunnen inzetten op verdere digitalisering en verbetering van de dienstverlening voor specifieke doelgroepen.

Mede namens onze bibliotheekmedewerkers in Elzestraat, willen we u bedanken voor uw vaak jarenlange gebruik van ons filiaal. We zijn blij dat zoveel mensen van onze dienstverlening in het filiaal Elzestraat gebruik gemaakt hebben. Als u in de maand juni het filiaal bezoekt, krijgt u een cadeautje, namelijk een bonnetje voor een gratis dvd-uitlening. Hiermee kan u terecht in hoofdbibliotheek Leyland. Bovendien bent u van harte uitgenodigd om tijdens de laatste uitlening op zondag

Meer nieuws

Knutselactiviteit in de bib

Knutselactiviteit voor kinderen

[Lees verder](#)

Lezing : veertig dagen zonder vlees, wat (w)eten we?

Wat is de invloed van onze voeding op mens en milieu? [Lees verder](#)

Infocafé : hoe mijn tuin voorbereiden op komend seizoen

Na een lange, koude en vochtige winter komt de natuur weer tot leven, net als onze groene vingers. [Lees verder](#)

Aan de slag met Android smartphone en tablet

Net een Android smartphone of tablet gekocht? [Lees verder](#)

Workshop online bankieren

Bent u klant bij ING, BNP Paribas Fortis, Axia, Argenta, Belfius of andere banken en heb je geen ervaring met online bankieren of doet u het amper? Dan is dit uw kans om het te leren. [Lees](#)

Elzestraat (Sint-Katelijne-Waver)

UITDAGINGEN

Zelfbestuur van dorpen

Crickhowell (Wales)

MEER INFO?

Karl Catteeuw – stafmedewerker dorpenbeleid
Provincie West-Vlaanderen
karl.catteeuw@west-vlaanderen.be